

**Білоцерківський національний аграрний університет
Біолого-технологічний факультет**

Кафедра харчових технологій і технологій переробки продукції тваринництва

	<p align="center">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БІОІНЖЕНЕРІЯ»</p> <p align="center">Галузь знань: 16 Хімічна та біоінженерія Спеціальність: 162 – Біотехнології та біоінженерія Освітня програма – «Біотехнологія»</p>
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми:	Обов'язковий
Кількість кредитів ECTS /загальна кількість годин	6 кредитів / 180 годин
Семестр	3, 4
Форма контролю	Залік, іспит
Мова викладання	Українська, англійська
<p>Профайл викладача</p> 	<p>Цехмістренко Оксана Сергіївна Посада: професор кафедри харчових технологій і технологій переробки продукції тваринництва Науковий ступінь: доктор сільськогосподарських наук Робоче місце: навчальний корпус №9 (вул. Героїв Чорнобиля 3а), 510 ауд. (кафедра харчових технологій і технологій переробки продукції тваринництва). E-mail: oksana.tsekhmistrenko@btsau.edu.ua Контактний телефон: +380969637629 Web of Science ResearcherID B-7126-2019 ORCID 0000-0003-0509-4627</p>
Опис дисципліни	<p>На вивчення дисципліни «Біоінженерія» для денної форми навчання виділено 180 академічних годин (6 кредитів ECTS), у т.ч. аудиторних – 106 годин (лекції – 46, практичні заняття – 60), самостійна робота студентів – 74 години.</p>
Передумови для вивчення дисципліни	<p>Обов'язковий освітній компонент «Біоінженерія» базується на знаннях таких шкільних дисциплін, як «Хімія», «Біологія», «Екологія»</p>
Мета вивчення дисципліни	<p>Метою вивчення дисципліни «Біоінженерія» ставиться теоретична та практична підготовка студентів для подальшого успішного засвоєння спецдисциплін, особливо тих, що зв'язані з вивченням промислових біологічних об'єктів. У системі підготовки бакалаврів дисципліна є основою для розв'язання практичних задач з діагностики, встановлення та ідентифікації ознак, властивостей, функцій різних форм життя.</p>
Формат дисципліни	<p>Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі, із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дуальна форма навчання, дистанційна тощо) можуть використані платформи Moodle, ZOOM, Hangouts, Viber. Формат проведення дисципліни є змішаним: поєднання як традиційних форм навчання з</p>

<p>Очікувані результати навчання відповідно до Стандарту вищої освіти спеціальності «Біотехнології та біоінженерія»</p>	<p>елементами дистанційного навчання.</p> <p>Згідно вимог освітньо-професійної програми «Біоінженерія» здобувачі повинні набути здатності отримувати наступні компетентності:</p> <p>Здатність здійснювати експериментальні дослідження з вдосконалення біологічних агентів, у тому числі викликати зміни у структурі спадкового апарату та функціональній активності біологічних агентів.</p> <p>Програмними результатами навчання відповідно до Стандарту вищої освіти є:</p> <p>РН14. Вміти обґрунтувати вибір біологічного агента, складу поживного середовища і способу культивування, необхідних допоміжних робіт та основних стадій технологічного процесу</p>
<p>Теми аудиторних занять</p>	<p>Теми лекцій:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні відомості щодо сучасної біоінженерії та передумови її виникнення. Біоінженерія та суміжні галузі 2. Основні гілки біоінженерії та біоінженерних досліджень. Синтетична біологія як новітнє відгалуження біоінженерії. 3. Структура та новітні напрямки біоінженерії. Індукований мутагенез. 4. Завдання, що вирішуються за допомогою клітинної інженерії. Проблеми клонування людини. 5. Основні біоінженерні операції на рівні живої клітини. Трансплантація ядер. 6. Генна та генетична інженерія у біотехнології. Рекombінантні ДНК. 7. Поняття «генетична інженерія». Методичні особливості генетичної інженерії рослин. Трансгенні тварини. Основні напрямки застосування генетичної інженерії. Галузі застосування трансгенних рослин. Біобезпека генетично-інженерної діяльності. Законодавчі аспекти. Ситуація в Україні у зв'язку з комерційним та неправомірним поширенням біотехнологічних (генетично модифікованих) організмів. 8. Біотехнологія виробництва і застосування іммобілізованих препаратів. 9. Застосування іммобілізованих ферментів у біотехнології. 10. Біотехнологія виробництва антибіотиків 11. Біотехнологія виробництва гормонів 12. Біотехнологія виробництва інтерферонів 13. Біотехнологія одержання моноклональних антитіл (антитіл одного епітопу) 14. ДНК-вакцини 15. Біотехнологія одержання вітамінів 16. Біотехнології одержання L- амінокислот 17. Біотехнологія одержання ферментів 18. Біотехнологія виробництва білка 19. Біотехнологія отримання біомаси одноклітинної водорості спіруліни 20. Системи GLP і GMP щодо якості біотехнологічних продуктів. 21. Клітинна інженерія 22. Генна терапія <p>Теми практичних занять:</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні відомості щодо біоінженерії. Ознайомлення з правилами роботи в лабораторії, правилами техніки безпеки та охорони праці, приготуванні розчинів 2. Структура та новітні напрямки біоінженерії. Оцінка врожайності зернових культур (обмолот, маса 1000 зерен, натура зерна). Визначення величини гетерозису гібридної кукурудзи. 3. Завдання, які вирішуються за допомогою клітинної інженерії. Виділення плазмідної ДНК з бактеріальних клітин. 4. Генна інженерія у біотехнології. Спектрофотометричне дослідження плазмідної ДНК. 5. Методи створення коінтегративних і бінарних векторів. Рестрикція плазмідної ДНК. 6. Генетична інженерія у біотехнології. Дослідження плазмідної ДНК до і після гідролізу ендонуклеазою рестрикції методом електрофорезу в агарозному гелі. 7. Можливості генетичної інженерії мікроорганізмів. Генетична трансформація хімічно компетентних бактерій <i>Escherichia coli</i> плазмідною ДНК. 8. Основні напрямки застосування генетичної інженерії. 9. Модульна контрольна робота. 10. Якісне визначення білка в біологічному матеріалі 11. Фракціонування білків 12. Визначення молекулярної маси білків 13. Визначення амінокислотного складу білків і пептидів 14. Гель-хроматографія в тонкому шарі сефадекса 15. Імобілізація рослинних клітин 16. Соматична гібридизація на основі злиття рослинних протопластів 17. Генетична трансформація на хромосомному і генному рівнях 18. Морфологічна характеристика калюсних тканин 19. Гідроліз білків до пептидів. Визначення функціональних груп в білках і пептидах. 20. Якісне визначення нуклеїнових кислот в біологічному матеріалі. Генетична обумовленість процесів морфогенезу 21. Суспензійні культури. Культивування окремих клітин. Культура гаплоїдних клітин 22. Вивчення системи «господар-паразит» з використанням вірусів, бактерій, грибів і комах. Виділення і очистка за методом Мармура. 23. Гіперхромний ефект і визначення температури плавлення ДНК. Адсорбційна хроматографія нуклеїнових кислот. Розділення сумарної фракції РНК. Одержання рестриктів ДНК фагу і розділення їх за допомогою електрофореза 24. Виробництво амінокислот. Виробництво β-лактамних антибіотиків. Модифікація β-лактамних антибіотиків 25. Отримання товарних форм препаратів. Біопрепарати на основі живих мікроорганізмів. Біопрепарати на основі метаболітів бактерій
<p>Методи навчання</p>	<p>Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі <i>Microsoft Office Power Point</i>, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань.</p>

	<p>Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з виконанням ситуаційних та розрахункових завдань – індивідуальних та в групах; лабораторних досліджень; конференцій; ділових та рольових ігор.</p> <p>У разі дистанційного і змішаного навчання використовуються навчальна платформа <i>Moodle</i> Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи <i>ZOOM, Microsoft Team, Google Meet</i>, електронна пошта, мобільні додатки <i>Viber, Telegram</i></p>
<p>Політика</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в онлайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p> <p>Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (<i>Moodle</i>).</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p>Базова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кляченко О. Л., Мельничук М. Д., Коломієць Ю. В. Біоінженерія. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. - 458 с. 2. Молоцький М.Я., Васильківський С.П., Князюк В.І., Власенко В.А. Селекція і насінництво сільськогосподарських рослин: Підручник. – К.: Вища освіта, 2006. – 463 с. 3. Герасименко В.Г., Герасименко М.О., Цвіліховський М.І. Біотехнологія : підруч. для підготов. спец. в аграр. вищ. навч. закладах. – К. : Фірма «Інкос», 2006. – 646 с. 4. Сатарова Т.М., Абраїмова О.Є., Вінніков А.І., Черенков А.В. Біотехнологія рослин: [навчальний посібник]. Дніпропетровськ: ДУ Інститут зернових культур НААН, 2016. – 136 с. 5. Кунах В.А. Біотехнологія лікарських рослин. Генетичні та фізіолого-біохімічні основи : Моногр. / Ін-т молекуляр. біології і генетики НАН України. - К. : Логос, 2005. - 724 с. 6. Воробйова Л.І., Тагліна О.В. Генетичні основи селекції рослин і тварин. – Ч.: Ранок, 2007. – 224 с.